

Η άποψη της παράταξής μας για το έργο Ηλιοθερμικός Σταθμός 70 MW και Δίκτυο Διασύνδεσης στη Φουρνιά του δήμου Σητείας είναι αρνητική, συμμεριζόμενοι μάλιστα τις δύο ενστάσεις που έχουν κατατεθεί για την ΜΠΕ του έργου στο ΥΠΕΚΑ και την Περιφέρεια Κρήτης από φορείς και κατοίκους της περιοχής.

Καταρχήν, **πρόκειται για ένα μεγάλο βιομηχανικό έργο που συνεπάγεται σοβαρούς περιβαλλοντικούς κινδύνους** . Κατά τη λειτουργία του χρησιμοποιούνται σε μεγάλη ποσότητα επικίνδυνες ουσίες όπως Α) 2.345 τόνοι μίγμα συνθετικού ελαίου Therminol του οποίου οι ατμοί, είναι τοξικοί για τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Στη φάση λειτουργίας η παραγωγή επικίνδυνου εδαφικού υλικού λόγο διαρροής του ελαίου θεωρείται δεδομένη και υπολογίζεται στους 4.000 τόνους και Β) 15.000 τόνοι Υγρό Διάλυμα Άλατος που είναι τοξικό και μάλιστα καρκινογόνο για τον άνθρωπο και επικίνδυνο λόγω της εκρηκτικότητάς του υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Τα μέτρα που προβλέπονται από τη ΜΠΕ για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων είναι ανεπαρκέστατα, φυσικά, λόγω του υψηλού κόστους, όπως ομολογείται εξάλλου.

Επίσης **η μελέτη του έργου είναι απολύτως ασαφής ως προς την ένταξη του έργου στο ενεργειακό Σύστημα της Κρήτης** σε σχέση με το περιβαλλοντικό κόστος που

συνεπάγεται και δεν τεκμηριώνει τη σκοπιμότητα κατασκευής του έργου και την ωφέλεια απ΄αυτό, εκτός από την αποθήκευση ενέργειας για 2 ώρες, σε χρόνο που μπορεί να είναι διαθέσιμη ενέργεια από άλλες εγκαταστάσεις. Η ασάφεια αυτή είναι βέβαια αναμενόμενη αφού δεν υπάρχει ενεργειακός σχεδιασμός για την Κρήτη για να ενταχθεί ένα τέτοιο έργο. Είναι χαρακτηριστικό ότι η μελέτη δεν συνυπολογίζει τη συλλειτουργία του σταθμού με τις υφιστάμενες μονάδες ΑΠΕ στην Κρήτη, ισχύος σήμερα 244 MW αλλά και τη δυνατότητα ή μη του συστήματος να αξιοποιήσει την παραγόμενη ενέργεια.

Η μελέτη δεν λαμβάνει υπόψη τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης και δεν είναι συμβατή μ' αυτό αφού η θέση του ηλιοθερμικού σταθμού εμπίπτει σε περιοχή ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό αποσιωπάται πλήρως στη ΜΠΕ του έργου. Αλλά και στο ΣΧΟΟΑΠ του δήμου Ιτάνου η αντιμετώπιση του ορεινού χώρου και των οικισμών, πολλοί από τους οποίους προορίζονται να χαρακτηριστούν παραδοσιακοί, απέχει πάρα πολύ από την ισοπέδωση του τόπου και τη μετατροπή του σε βιομηχανική περιοχή.

Το έργο δεν είναι συμβατό με το εν εξελίξει ΓΕΩΠΑΡΚΟ ορεινής Σητείας που πρόκειται να γίνει στο πρότυπο των Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων και αφορά στην οικοτουριστική ανάπτυξη και ανάδειξη τη γεωλογία της περιοχής. Πρόκειται για διακρατικό έργο μαζί με την Κύπρο, ενταγμένο σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Η μελέτη δεν ασχολείται καθόλου με αυτό το ζήτημα μια και το ηλιοθερμικό ουσιαστικά θα ακυρώσει αυτή την αναπτυξιακή προοπτική για τον τόπο αφού χωροθετείται στον πυρήνα του Γεωπάρκου, ισοπεδώνει μια τεράστια έκτασή του και καταστρέφει τις 2 σημαντικότερες διαδρομές του υπαίθριου γεωλογικού και παλαιοντολογικού μουσείου που πρόκειται να ολοκληρωθεί περί τέλη Ιουλίου φέτος.

Η υλοποίηση του έργου ενέχει κινδύνους για τους υδάτινους πόρους και την ισορροπία των υδροφορέων της περιοχής αφού το γήπεδο του έργου συμπίπτει με σύστημα ρεμάτων που μετά τη συμβολή τους σε ενιαίο ρέμα κατευθύνεται προς τα ανατολικά. Στη μελέτη αναφέρεται ότι ο σχεδιασμός του δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων θα εξασφαλίζει την απρόσκοπτη και ασφαλή αποστράγγιση των εγκαταστάσεων του Ηλιοθερμικού Σταθμού προς τα ρέματα της περιοχής. Όμως ο επανασχεδιασμός των φυσικών απορροών της περιοχής, η εκβολή των απορροών της εγκατάστασης στα ρέματα, η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων που προβλέπονται και η προτεινόμενη παρέμβαση του φορέα του ηλιοθερμικού σταθμού στην υδροδότηση της περιοχής αποτελούν πολύ μεγάλη εμπλοκή του φορέα του έργου στους υδροφορείς της περιοχής και από περιβαλλοντική άποψη και σε σχέση με τον έλεγχο των υδατικών πόρων. Αυτό εγκυμονεί πολύ μεγάλους κινδύνους για τους πολύτιμους υδατικούς πόρους της ιδιαίτερα ευαίσθητης αυτής περιοχής, τόσο για τις καλλιέργειες, όσο και για τον τουρισμό.

Στην ένσταση που κατέθεσαν και οι αγροτικοί φορείς Ιτάνου για το έργο στις 22 Μαρτίου 2013, εκφράζουν την έντονη ανησυχία τους ειδικά για το υδρογεωλογικό ζήτημα για τους ίδιους λόγους. Στην ένστασή τους χρησιμοποιούν στοιχεία από την υδρογεωλογική έκθεση του Πολυτεχνείου Κρήτης όπου φαίνεται ότι το έργο βρίσκεται πάνω στον ορεινό όγκο ο οποίος περιλαμβάνει τον καρστικό υδροφορέα που τροφοδοτεί τις γεωτρήσεις της ευρύτερης περιοχής. Από αυτές καλύπτονται οι ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης όλων των χωριών από το Παλαίκαστρο μέχρι και Χοχλακιές δηλαδή δεκάδες χιλιάδες στρέμματα αρδευόμενων καλλιεργειών, κυρίως ελιάς. Πέντε από αυτές τις γεωτρήσεις που είναι ομαδικές και κοινοτικές λειτουργούν λίγες εκατοντάδες μέτρα από το γήπεδο του έργου αλλά και η σχεδιαζόμενη λιμνοδεξαμενή στις Χοχλακιές, δε λαμβάνονται καθόλου υπόψη από τη μελέτη. Οι ανησυχίες εστιάζονται στη διαταραχη της φυσικής απορροής των ρεμάτων αλλά και στην σοβαρή πιθανότητα ρύπανσης των υδάτων από τις τοξικές διαρροές που θεωρούνται δεδομένες κατά τη λειτουργία του ηλιοθερμικού.

Το έργο δεν είναι συμβατό με τις εκτιμήσεις του προγράμματος Corine για τις χρήσεις γης και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά της Ερημοποίησης. Όσο κι αν η μελέτη ισχυρίζεται ότι το έργο δεν θα επηρεάσει καθόλου την σημερινή χρήση γης, είναι ξεκάθαρο ότι παραβιάζεται το διεθνές και εθνικό νομικό καθεστώς για την καταπολέμηση του φαινόμενου της ερημοποίησης. Οι εργασίες είναι τόσο εκτεταμένες ώστε θα αλλοιώσουν με τρόπο μη αναστρέψιμο το φυσικό ανάγλυφο. Το ζήτημα αυτό δεν πρέπει να υποτιμάται καθόλου, αντίθετα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά την Περιφέρεια διότι είναι ζωτικής σημασίας, ιδιαίτερα για την Ανατολική Κρήτη η οποία εντάσσεται στις περιοχές της Ξηρο-Θερμο Μεσογειακής Ζώνης που χαρακτηρίζονται υψηλού κινδύνου για ερημοποίηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις Μεσογειακές περιοχές η δημιουργία ενός εκατοστού εδάφους διαρκεί 500 με 1000 χρόνια και κάθε απώλειά του λόγω διάβρωσης είναι στην ουσία μη αναστρέψιμη. Το φρυγανώδες οικοσύστημα της περιοχής αποτελεί το τοπικό «δασικό σύστημα» και ο ρόλος του στη συγκράτηση του εδάφους ώστε να μην επέλθει η ερημοποίηση, είναι κρίσιμος. Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Ερημοποίησης που υπεγράφη το 2001, προβλέπεται σε κάθε απειλούμενη περιοχή η δημιουργία τοπικών φορέων, η σύνταξη τοπικών μελετών και η εφαρμογή αυστηρών μέτρων. Το γεγονός ότι δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη τίποτε από τα παραπάνω δεν σημαίνει ότι είναι θεμιτό να σχεδιάζονται έργα χωρίς να αντιμετωπίζονται οι επιπτώσεις που εντείνουν δραματικά το μη αναστρέψιμο φαινόμενο της ερημοποίησης.

Η μελέτη δεν εξετάζει αθροιστικά τις επιπτώ σεις από όλα τα έργα ΑΠΕ μεγάλης κλίμακας στο Δ. Σητείας, ούτε καν αυτών που είναι ήδη σε λειτουργία. Αν και ο ηλιοθερμικός σταθμός δεν μπορεί να θεωρηθεί έργο τοπικής σημασίας, η μελέτη ασχολείται μόνο με τα γειτονικά έργα ΑΠΕ. Στην πραγματικότητα όμως η περιοχή είναι ιδιαίτερα επιβαρυμένη με τέτοια έργα σε λειτουργεία ή με άδειες παραγωγής ή εγκατάστασης όπως εκατοντάδες ανομογεννήτριες, υβριδικά και φωτοβολταϊκά και αυτό πρέπει να ληφθεί

σοβαρά υπόψη από την Επιτροπή. Μόνο στο δήμο Σητείας έχουν άδεια εγκατάστασης, παραγωγής ή αίτηση σε αξιολόγηση ηλιοθερμικά συνολικής ισχύος 256,7 MW. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο στόχος ολόκληρης της χώρας για ηλιοθερμικούς σταθμούς έχει οριστεί σε 250 MW για το 2020.

Τέλος, οφείλουμε να υπενθυμίσουμε πως **η Περιφέρεια Κρήτης έχει αποφασίσει ότι «γνωμοδοτεί αρνητικά για το έργο μέχρι να υποβάλλει τις δικές της προτάσεις για το ενεργειακό στην Κρήτη»** . Συγκεκριμένα η απόφαση αυτή λέει ότι «απαιτείται η ριζική αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου των ΑΠΕ που θα πρέπει επίσης να προβλέψει σοβαρά ανταποδοτικά οφέλη προς την κοινωνία της Κρήτης, που σήμερα είναι εξαιρετικά χαμηλά. Στην επόμενη φάση του ΠΠΧΣΑΑ (Β΄στάδιο - προτάσεις), το Περιφερειακό Συμβούλιο μετά από ειδική συνεδρίαση θα καταθέσει πολύ συγκεκριμένη πρόταση για την ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Κρήτη, με βάση τα συμπεράσματα της ημερίδας που διοργανώσαμε πρόσφατα για το θέμα μαζί με τα δύο ΤΕΕ (ΤΑΚ & ΤΔΚ). Μέχρις ότου λοιπόν θεσμοθετηθούν όλα τα παραπάνω βήματα που θα διασφαλίζουν ότι πράγματι η ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Κρήτη θα γίνει επ' ωφελεία του νησιού μας και των ανθρώπων του, θα είμαστε αρνητικοί σε κάθε πρόταση που θα κατατίθεται για εγκατάσταση μεγάλων έργων ΑΠΕ, είτε με διαδικασίες fast track είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο».

Σεβόμενοι την παραπάνω απόφαση και επειδή είναι απολύτως αντιφατικό να προωθούμε εξορύξεις υδρογονανθράκων που αποδεδειγμένα βλάπτουν τον πλανήτη και ταυτόχρονα να καταστρέφουμε το μοναδικό φυσικό και πολιτισμικό τοπίο της Κρήτης με την άμετρη διείσδυση των ΑΠΕ, πράγμα που δείχνει απουσία οράματος και στόχων, προτείνουμε στα μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος να γνωμοδοτήσουν και αυτά κατά της ΜΠΕ του έργου.

Ανεξάρτητη περιφερειακή κίνηση πολιτών «ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ, περιβάλλον - άνθρωπος»

Το παραπάνω κατατέθηκε στην Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας

Κρήτης για τη συνεδρίαση της 17ης Απριλίου 2013, με θέμα «Έκφραση άποψης για την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου Ηλιοθερμικός Σταθμός Παραγωγής Ενέργειας 70 MW και Δίκτυο Διασύνδεσης στη Φουρνιά του δήμου Σητείας της «SOLAR POWER PLANT LASSITHI ΕΠΕ», Α.Π. 165708/31-1-2013 ΥΠΕΚΑ - Γεν. Δ/νση Περιβάλλοντος - ΕΥΠΕ».